

De første officielle kontakter til Danmark og Grønland blev taget i sommeren 1999, og henholdsvis Folketinget og det grønlandske Lands­ting blev følgende orienteret. Faktisk blev en delegation fra Det Udenrigspolitiske Nævn orienteret i Washington D.C. i september 1999 i samme stund, som Nævnet blev orienteret her i København. Samtidig er de grønlandske myndigheder løbende blevet orienteret gennem landsstyreformanden og Landstingets Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Udvalg. Endelig har pressen jo holdt offentligheden fint orienteret om de amerikanske planer.

Noget andet ved vi også: Denne idé og plan om at oprette et nationalt missilforsvar i USA er jo ikke opstået af det rene ingenting. Vi kan have forskellige meninger om amerikanerne og den amerikanske mentalitet, og det har vi sandelig også, inklusive undertegnede, men det er en uomtvistelig kendsgerning, at der i USA er en frygt for visse nationers og politiske grupperingers potentielle og måske aktuelle planer om at skade USA.

De oplysninger, vi har til rådighed, viser, at planerne er blevet drøftet indgående, før de kom til vores kendskab. Visse lande er blevet udpeget som såkaldte slyngelstater, heriblandt Irak, Iran og Nordkorea, og en del andre lande er blevet identificeret på grund af deres beholdninger af våben og ikke mindst potentialet som købere, udviklere og mulige brugere af missilvåben.

Alle disse oplysninger er let tilgængelige via Internettet, så fortroligheden er det dermed så som så med. Det er ikke så underligt, at amerikanske tænketanke og politikere har gjort sig tanker om at forsvare sig mod disse trusler.

Når det er sagt, skal jeg egentlig i dag kun henvise til udenrigsministerens besvarelse. Ministeren henviser til spørgetiden onsdag den 17. november 1999, hvor det blev oplyst, at der ikke var truffet nogen beslutning fra amerikansk side. I dag siger ministeren, at dette fortsat er tilfældet. Ministeren oplyste også den 17. november, at regeringen fortsat ønskede, at Thuleradarens anvendelse ikke skulle være i strid med gældende internationale aftaler, i dette tilfælde specifikt Antitballistic Missiles-traktaten, ABM-traktaten. Dette er fortsat tilfældet, siger ministeren i dag.

Ministeren siger endvidere i dag, at regeringen løbende har understreget, at den lægger vægt på at holde Folketinget og parallelt hermed det grønlandske hjemmestyre løbende

orienteret om de amerikanske overvejelser. Dette er også fortsat tilfældet, siger ministeren. Det med Grønlands hjemmestyre skal jeg vende tilbage til.

Men ovennævnte siger mig og den socialdemokratiske folketingsgruppe i øvrigt, at der politisk er meget lidt konkret at bygge en stor debat på, hvis vi i dag skal holde os strikte til NMD-systemet, og det tror jeg vi kommer bedst om ved. Vi kan selvfølgelig inddrage mange andre sikkerhedspolitiske aspekter, men for os er debatten i dag fokuseret på fore­spørgs­lens tekst. Der er i dag ikke truffet en politisk beslutning om, hvorvidt der skal opbygges et NMD-system, og i givet fald hvor omfattende det skal være.

Vi ved også, at det er et varmt emne i den amerikanske præsidentvalgkamp, men vi ved jo også om nogen, hvorledes der tænkes og snakkes og handles i valgkampens hede.

Grundlæggende er det af stor principiel betydning, at vi ikke kører store debatter op og binder hinanden, binder nationen, det danske rige, på grundlag af gisninger og formodninger. Det ville være utroværdigt over for vælgerne og vores allierede.

ABM-traktaten er en traktat mellem to lande, USA og Rusland. Ændringer i en sådan traktat skal naturligvis forhandles og godkendes af begge lande. Vi ved, at der er kontakter mellem parterne, og et nyt møde er berammet til næste uge.

Vi ved derimod ikke, hvilket udbytte møderne vil få. Vi ved ikke, om Rusland vil imødekomme amerikanerne. I Rusland er der jo som bekendt også præsidentvalgkamp.

Der er ingen tvivl om, at truslen fra de såkaldte slyngelstater mod amerikanske interesser er reel, så USA's tanker om at forsvare sig kan egentlig ikke undre nogen, men når vi er involverede i disse tanker, er det lige så naturligt, forhåbentlig også for amerikanerne, at vi ønsker at være med i diskussionerne og yde vort bidrag til en for alle parter tilfredsstillende løsning.

Der kan vist ikke herske tvivl om herinde, at vi i Grønland har en dyb interesse i at være med i den diskussion. Vi har været vidne til en hel række Thulesager, og det er ikke tilfældigt, at jeg bruger ordet »vidne«. Nogle af Thulesagerne er som bekendt stadig uafsluttede, både juridisk og politisk. Vi ønsker ikke endnu en Thulesag.